Dosarul nr.1-106/2023
1-23078435-32-1-31052023
Partea introductivă

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

04 noiembrie 2024 **or.Ialoveni**

Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Corina Albu
Grefier Tatiana Cotovici
Cu participarea:
Procurorului Tudor Jalbă
Partea vătămată minoră Vasile Plămădeală
Reprezentantului legal al părții vătămate minore Petru Draguțan
Avocatului părții vătămate minore Jomir Eudochia
Inculpatului Vasile Plămădeală
Avocatului Alexandru Bogos

a examinat în şedinţă de judecată publică, **pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală**, cauza penală de învinuire a lui,

*******, născut la *****,** IDNP*****, domiciliat *****, cetăţean al Republicii Moldova, neangajat în câmpul muncii, nesupus militar, divorțat, doi copii minori la întreținere, studii medii incomplete, încadrat în gradul 2 de invaliditate, fără titluri speciale, grade de calificare și distincții de stat, anterior nejudecat,

- în săvârșirea infracţiunii prevăzute de art.201[1] alin.(1) lit.a) Codul penal al Republicii Moldova.

Cauza penală s-a aflat în proces de examinare din data de 31 05.2023, potrivit încheierii de fixare a termenului pentru desfășurarea ședinței preliminare, până la data de 04.11.2024.

Procedura de citare îndeplinită.

Procurorul Tudor Jalbă, s-a pronunțat asupra vinovăției inculpatului în baza art. 201[1] alin.(1) lit.a) Codul Penal, și ținând cont de prevederile art.80[1] CP, a solicitat de a-i aplica lui ***** pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 130 ore. Încasarea de la inculpatul ***** în contul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 448 lei.

Avocatul Jomir Eudochia, în interesele părții vătămate minore *****, a solicitat de a fi recunoscut vinovat ***** de comiterea infracțiunii incriminate și a pledat pentru aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Avocatul Bogos Alexandru, a pledat pentru aplicarea față de ***** a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în mărime minimă. A solicitat respingerea demersului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

Partea descriptivă

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscute și acceptate de inculpat în ședința de judecată, instanța de judecată,

Situaţia de fapt reţinută de instanţă:

a c o n s t a t a t:

1. *****, la 14.12.2022, aproximativ la orele 14:00, având scopul comiterii violenței în familie, manifestată fizic și verbal, asupra unui membru al familiei, după ce în prealabil a consumat băuturi alcoolice, aflându-se la domiciliul său situat în Horodca, raionul Ialoveni, având un motiv neînsemnat a inițiat in conflict cu feciorul său minor ***** Vasile a.n. 2007, numindu-l cu cuvinte necenzurate, după care acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmăririle prejudiciabile, i-a aplicat o lovitură cu palma peste față, provocându-i astfel ultimului leziuni corporale. Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202202P3283 din 08.02.2023, lui ***** Vasile a.n. 2007, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumatism cranio - cerebral închis, traumă cranio - cerebrală închisă, leziune traumatică cerebrală în focar, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califîcă ca *vătămare corporală ușoară*

2. În cadrul ședinței de judecată, inculpatul *****, fiind asistat de avocatul Alexandru Bogos, a declarat personal prin înscris autentic, că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu, probele îi sunt cunoscute, înțelege conținutul lor și nu are obiecții asupra acestora, cerând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, deoarece nu solicită administrarea de noi probe.

3. Instanța, analizând cererea inculpatului susținută de apărătorul său, ascultând opinia procurorului, care a declarat că temeiuri de a respinge cererea inculpatului nu sunt, constatând că din probele administrate în cursul urmăririi penale, care sunt concludente, pertinente și utile, rezultă că fapta inculpatei este stabilită, precum și că sunt suficiente date referitor la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, astfel, conform art. 364[1] Codul de procedură penală al RM, instanţa de judecată prin încheierea protocolară din 07 decembrie 2023, a admis cererea inculpatului ***** şi a dispus judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

4. Audiat în şedinţa de judecată sub jurământ, inculpatul *****, vina a recunoscut-o integral și a declarat că, la 14 decembrie 2022, împreună cu un cumătru au consumat băuturi alcoolice, și în timp ce se afla acasă la el în s. Horodca, s-a certat cu feciorul de la o ceașcă. L-a numit pe fecior cu cuvinte urâte și l-a lovit cu palma peste față. A înțeles că nu e bine ce a făcut și se căiește sincer de cele comise. În calitate de pedeapsă a solicitat să-i fie aplicată muncă neremunerată în folosul comunității.

5. Audiind inculpatul, studiind materialele cauzei penale, dincolo de orice dubiu rezonabil instanţa de judecată consideră că fapta comisă de *****, este dovedită în instanţa de judecată integral prin declaraţiile însuşi a inculpatului, date în şedinţa de judecată, în mod liber, benevol, conştient, fără presiune sau teamă, care sunt în corespundere cu probele administrate în faza de urmărire penală şi anume de:

- *procesul–verbal de constatare a infracțiunii privind faptul săvârșirii violenței în familie, înregistrat în REI -1 cu nr. 113 din 14.03.2023* (f.d.12);

- *procesul–verbal de cercetare la fața locului și fototabelul din 13.03.2023*, acțiune procesuală potrivit căreia locul supus cercetării fiind gospodăria cet. *****, situată în sat. Horodca r-nul Ialoveni, unde a avut loc conflictul între ***** și fiul său minor *****, unde partea vătămată a fost lovită (f.d.16);
- *procesul–verbal de ridicare din 03.02.2023*, acțiune procesuală în cadrul căreia de la ***** a fost ridicată fișa medicală a minorului ***** privind acordarea ajutorului medical (f.d.24);
- *raportul de expertiză judiciară nr. 202202P3283 din 08.02.2023*, potrivit căruia lui ***** Vasile a.n. 2007, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumatism cranio - cerebral închis, traumă cranio - cerebrală închisă, leziune traumatică cerebrală în focar, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca *vătămare corporală ușoară* (f.d.31);
- *declarațiile părții vătămate minore *****, consemnate în procesul-verbal de audiere a părții vătămate* (f.d.55);
- *declarațiile martorului Plămădeală Ecaterina, consemnate în procesul - verbal de audiere a martorului* (f.d.39);
- *declarațiile martorului Petru Drăguțan, consemnate în procesul - verbal de audiere a martorului* (f.d.9).

Încadrarea juridică a faptelor reținute de instanță în sarcina inculpatului.

6. În conformitate cu art.1 alin.(3) din Codul de procedură penală, instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată.

7. Potrivit art.6 alin.(1) din Codul Penal, persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

8. Conform art.26 alin. (2) Codul de procedură penală, „judecătorul judecă materialele şi cauzele penale conform legii şi propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă".

9. În acord cu art.93 alin. (l) Codul de procedură penală al RM, "probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei".

10. Potrivit art.6 alin.(1) din Codul penal, persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție

11. Instanţa judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii.

12. În conformitate cu prevederile art. 100 alin. (4) Codul de procedură penală: „Toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective".

13. În sensul dat, urmează a fi reflectate şi rigorile art. 6 alin. (1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, care indică că „orice persoană are dreptul la judecarea

cauzei sale în mod echitabil, în mod public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa”.

14. Potrivit art. 101 alin.(1)-(3) Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova – fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

15. În acelaș timp, instanța reiterează și prevederile art.6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată. Astfel, în cauzele Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României din 2007*,* Curtea Europeană a Drepturilor Omului arătat că art. 6 paragraf 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia în funcție de natura hotărârii. Trebuie avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

16. Instanţa ţine cont că, în conformitate cu art. 389 alin. (1) Codul de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată.

17. Astfel, examinând cauza penală prin prisma art.364[1] Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova, audiind conform regulilor de audiere a martorului, inculpatul *****, care personal prin înscris autentic, a recunoscut săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu şi a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, şi apreciind probele administrate în faza de urmărire penală din punct de vedere al pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea principului contradictorialităţii, egalităţii armelor, care derivă din dreptul persoanei la un proces echitabil stipulat în CEDO, instanța conchide, că aceste probe prezentate de partea acuzării sunt certe și admisibile, iar în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, astfel, prin acţiunile sale intenţionate ***** a comis infracţiunea prevăzută de **201[1] alin. (1) lit. a)** Codul Penal – violență în familie, adică, *acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății*.

18. În scopul calificării corecte a faptei descrise, instanța de judecată ține cont de următoarele.

19. În conformitate cu prevederile art.6 pct.41) Codul de procedură penală, sunt *rude apropiate* – copiii, părinţii, înfietorii, înfiaţii, fraţii şi surorile, bunicicii, nepoţii.

20. Instanța de judecată reține că potrivit prevederilor art. 133[1] Codul penal prin membru de familie se înţelege: a) în condiţia de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie,

în divorţ, sub tutelă şi curatelă, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre părinţi şi copii; b) în condiţia de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj).

21. Astfel, în ședința de judecată, s-a constatat că partea vătămată minoră ***** este fiul lui ***** – astfel, este întrunită condiția membrului de familie

22. Instanța de judecată reține că potrivit prevederilor art. 133[1] Codul penal prin membru de familie se înţelege: a) în condiţia de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, sub tutelă şi curatelă, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre părinţi şi copii; b) în condiţia de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj).

23. Conform art. 2 al Legii nr.45/01.03.2007 **cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei**
împotriva femeilor şi a violenţei în familie *[Denumirea în redacţia Legii nr.231 din 31.07.2024, în vigoare 15.08.2024] "prin violenţă în familie se înţelege acte de violenţă fizică, sexuală, psihologică, spirituală sau economică, cu excepţia acţiunilor de autoapărare sau de apărare ale altei persoane, inclusiv ameninţarea cu asemenea acte, comise de către un membru de familie în privinţa altui membru al aceleiaşi familii, prin care s-a cauzat victimei prejudiciu material sau moral".*

24. Violenţa în familie, este acţiunea sau inacţiunea intenţionată comisă de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei, manifestată prin: a) maltratare, alte acţiuni violente, soldate cu vătămare uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii; b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinţei sau a controlului personal asupra victimei; c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existenţă primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii, sau faptele prevăzute la alin.(2): a) săvârşite asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei; b) săvârşite în legătură cu solicitarea sau aplicarea măsurilor de protecţie; c) care au provocat vătămarea medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii; sau faptele prevăzute la alin.(1) şi (2) care: a) au cauzat vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii; b) au determinat la sinucidere sau la tentativă de sinucidere; sau faptele prevăzute la alin.(1) sau (2) care au cauzat vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii soldată cu decesul victimei.

25. Potrivit art. 2 al Legii nr.45/01.03.2007 **cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei împotriva femeilor şi a violenţei în familie** *[Denumirea în redacţia Legii nr.231 din 31.07.2024, în vigoare 15.08.2024]*, "***violenţa fizică"*** reprezintă – vătămare intenţionată a integrităţii corporale ori a sănătăţii prin lovire, îmbrâncire, trântire, tragere de păr, înţepare, tăiere, ardere, strangulare, muşcare, în orice formă şi de orice intensitate, prin otrăvire, intoxicare, alte acţiuni cu efect similar.

26. În conformitate cu art. 51 alin. (1) Codul Penal al RM „Temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.”

27. În sensul precizării componenței de infracțiune, legiuitorul a statuat la art. 52 Codul Penal al RM „Se consideră componență a infracțiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod”.

28. Potrivit prevederilor art.113 Codul penal, (1) se consideră calificare a infracțiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. (2) Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

29. Instanța reține că, persoana fizică responsabilă este supusă răspunderii penale dacă, în acțiunile acesteia sunt constatate toate cele patru elemente obligatorii ale infracțiunii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul şi latura subiectivă.

30. Obiectul juridic generic al infracțiunii prevăzute la art. 201[1]alin. (1) lit. a) Codul penal, îl formează relațiile sociale cu privire la solidaritatea familiară.

31. Obiectul material al infracțiunii de violență în familie îl reprezintă corpul persoanei supuse violenței în familie.

32. Victima violenței în familie este oricare membru al familiei făptuitorului.

33. Caracterul prejudiciabil al infracțiunii, fiind determinat de obiectul de atentare, de valoarea și importanța socială a acestuia îl formează totalitatea relațiilor ce țin de solidaritatea familiară, integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică și psihică a persoanei.

34. Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 201[1]alin. (1) lit. a) Codul penal, constă în fapta prejudiciabilă acțiunea sau inacțiunea manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare uşoară a integrității corporale sau a sănătății, săvârşită asupra unui membru ai familiei și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

35. Drept consecințe ale infracțiunii de violență în familie, incriminată inculpatul ***** sunt urmările de aplicare a violenței fizice, soldate de suferințe fizice şi vătămare ușoară a integrității corporale care cu certitudine au fost probate prin concluziile raporturilui de expertiză judiciară, declarațiile părții vătămate.

36. Prin raportul de expertiză judiciară nr.202202P3283 din 08.02.2023, potrivit căruia lui ***** Vasile a.n. 2007, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumatism cranio - cerebral închis, traumă cranio - cerebrală închisă, leziune traumatică cerebrală în focar, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca *vătămare corporală uşoară* (f.d.31).

37. Latura subiectivă a infracțiunii s-a manifestat prin vinovăție sub formă de intenție directă. La fel, este probat că ***** întruneşte toate trăsăturile **subiectului** general al infracțiunii incriminate.

38. Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a împlinit vârsta de 16 ani. Mai mult, subiectul infracțiunii în cauză are o calitate specială în raport cu victima infracțiunii, este membrul familiei acesteia, criterii care sunt întrunite în speță.

39. Caracterul prejudiciabil al infracțiunii, fiind determinat de obiectul de atentare, de valoarea și importanța socială a acestuia îl formează totalitatea relaţiilor ce ţin de solidaritatea familiară, integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică și psihică a persoanei

<u>Individualizarea şi stabilirea pedepsei inculpatului.</u>

40. Legalitatea pedepsei impune instanţei obligaţia de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii Generale a Codului penal al RM.

41. Iar, individualizarea pedepsei constă în obligaţia instanţei de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară şi suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale şi pedepsei penale.

42. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanţa de judecată se conduce de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2) Codul penal, ţinând cont de scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea celui condamnat, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane, la fel, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art. 75 Codul penal al Republicii Moldova, și anume, gravitatea infracţiunii săvârşite, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.

43. Fapta săvârșită de către ***** în baza art. 201^1 alin.(1) lit.a) Codul penal, se pedepseşte cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani.

44. Instanţa va avea în vedere atât principiul prevăzut în art.4 Codul penal RM-umanismul legii penale, cât și al art.7 Codul penal - la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale şi pedepsei penale pentru una şi aceeaşi faptă.

45. Instanţa remarcă că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârșite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune. Pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracțiunii.

46. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

47. Instanța concluzionează că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpată, cât şi pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni şi va constitui o garanție şi o asigurare că drepturile şi libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită. În cazul săvârşirii unei infracțiunii instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

48. În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri, potrivit căreia „natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

49. Din materialele cauzei penale rezultă că infracţiunea comisă de inculpatul ***** este atribuită, conform art. 16 Codul Penal, la categoria infracţiunilor mai puțin grave, totodată face parte din capitolul VII- infracțiuni contra familiei și minorilor.

50. La formarea viziunii complete asupra persoanei inculpatului ***** și condițiilor de viață a ultimului, instanța de judecată reține că acesta se caracterizează pozitiv, fiind apreciat de către consăteni (f.d.64), a recunoscut vina integral și a cerut judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscute și acceptate de el, potrivit revendicării anterior nu a fost judecat penal (f.d.62), fiind la prima abatere, a fost sancționat contravențional (f.d.63), nu se află la evidența medicilor psihiatru și narcolog (f.d.66,68), are la întreținere doi copii minori, regretă cele comise.

51. Astfel, instanța reține ca circumstanţe ce atenuează răspunderea penală conform prevederile art.76 CP – a fost stabilită săvârşirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puține grave, căința sinceră.

52. Recunoașterea vinovăției de către inculpată, care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art.76 alin.(1) lit.f) CP, deoarece ar însemna că aceleiași situații de drept să-i acorde o dublă valență juridică.

53. Circumstanţe ce agravează răspunderea penală conform prevederile art.77 CP în privinţa *****, instanța de judecată nu a constatat.

54. Totodată, instanța mai subliniază că potrivit modului de aplicare a pedepsei prevăzut la art. 364^1 din Codul de procedură penală coroborat cu art. 80^1 Codul penal, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca

judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, amendă sau cu muncă neremunerată în folosul comunității.

55. În acest mod, în speţă, limitele pedepsei pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit. a) Codul penal, după aplicarea prevederilor art. 80^1 alin. (1) Codul penal se modifică pentru pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității în cuantum minim de 112,5 de ore și cuantum maxim de până la 135 de ore.

56. La caz, instanța de judecată, consideră rațional de a nu izola inculpatul de societate, oferindu-i posibilitatea ca acesta prin comportare exemplară şi muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, considerent din care nu va aplica inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare.

57. Luând în consideraţie în ansamblu toate circumstanţele cauzei, instanţa consideră că corectarea şi resocializarea inculpatului ***** este posibilă prin aplicarea față de acesta a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, în limitele sancţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (1) lit. a) Codul penala, astfel că scopul pedepsei poate fi atins şi prin această sancțiune, pedeapsă care este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancţiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini pozitive a acestuia faţă de ordinea de drept, regulile de convieţuire social şi principiile morale.

58. Astfel, reieșind din circumstanţele cauzei cât și din cele constatate supra, ținând cont de personalitatea inculpatului, de atitudinea acestuia, precum și având în vedere că fapta comisă de către inculpatul ***** constituie un exemplu negativ, instanţa de judecată apreciază că corectarea și reeducarea inculpatului ***** este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 130 (una sută treizeci) ore.

59. Mai mult instanța de judecată reține că, punând în discuţie faţă de părţile la proces posibilitatea şi eficienţa aplicării tuturor categoriilor de pedeapsă prevăzute de sancţiunea art. 201^1 alin. (1) lit. a) Codul penal, pentru această formă de pedeapsă au optat atât acuzarea de stat, cât și apărarea.

60. Mai mult de atât, inculpatul singur a declarat că vrea ca să-i fie aplicată o pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității.

61. Potrivit prevederilor art.67 Codul penal, (1) Munca neremunerată în folosul comunităţii constă în antrenarea condamnatului, în afara timpului serviciului de bază sau de studii, la muncă, determinată de autorităţile administraţiei publice locale. (2) Munca neremunerată în folosul comunităţii se stabileşte pe un termen de la 60 la 5 240 de ore şi este executată de la 2 la 4 ore pe zi, iar în cazul condamnatului care nu este antrenat în activităţi de bază sau de studii, la solicitarea sau la acordul acestuia – până la 8 ore pe zi.

62. Instanţa relevă şi jurisprudenţa CEDO, care a reiterat că tema violenţei în familie nu este o chestiune privată sau de familie, ci o chestiune de interes public, care implică acţiunea eficientă a statului de a garanta dreptul la respectul vieţii private şi de familie şi protecţia efectivă împotriva violenţei în familie.

63. În acest sens, instanța de judecată reține că, în cauza Bălşan v. România, 23 mai 2017, § 57, Curtea Europeană a reţinut că articolul 1 din Convenţie, coroborat cu articolul

3, le impune statelor obligaţii pozitive de a se asigura că persoanele aflate sub jurisdicţia lor sunt protejate împotriva tuturor formelor de rele tratamente interzise în baza articolului 3, inclusiv atunci când un asemenea tratament este provocat de particulari. Vulnerabilitatea deosebită a victimelor violenţei în familie generează imperativul implicării active a autorităţilor statale în protejarea acestora. În acest sens, Curtea Europeană a menţionat că statele au o obligaţie pozitivă de a stabili şi de a aplica un sistem efectiv de sancţionare a tuturor formelor de violenţă în familie şi de a le oferi garanţii suficiente victimelor (Opuz v. Turcia, 9 iunie 2009, § 145).

64. Instanța consideră că, pedeapsa numită este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptei comise de inculpată și circumstanțelor cauzei, va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale și va fi suficientă pentru corectarea și reeducarea inculpatei, în scopul prevenirii săvârşirii de noi infracţiuni, precum și pentru restabilirea echității sociale.

65. Mai mult decât atât, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului accentuiază insuccesul de a realiza o protecție relevantă a victimelor violenței domestice de către autoritățile de drept al Republicii Moldova, statuând eșecul statului de a proteja persoanele împotriva violenței în familie, ceea se semnifică că acțiunile autorităților nu sunt un simplu eșec sau tergiversarea examinării violenței, dar constituie iertarea violenței. În acest context, se menționează că violența în familie este o problemă actuală în societate, care necesită depunerea de maxime eforturi din partea statului pentru a dezrădăcina acest fenomen indezirabil.

66. Cu privire la violența în familie, este de menționat faptul că violența este o experiență traumatică a căror răni nu se reduc nicidecum la leziuni fizice. Scopul comportamentului violent este să distrugă stima de sine a victimei și să spargă rezistența ei. Una dintre consecințele comportamentului violent este frica constantă a victimei de repetare a violenței.

67. În plus, CtEDO a indicat că, judecarea acestor categorii de pricini urmează să se înfăptuiască pe principiul asigurării interesului superior al victimei (copii, femei, vârstnici), consfințit în actele internaționale fundamentale în domeniul drepturilor omului, asumate ca obligațiuni ale statului și la fel, pe principiul toleranței **”zero”,** adică aplicarea măsurilor trebuie să aibă un efect descurajant pentru agresor.

68. Instanța de judecată explică inculpatei modalitatea de executare şi consecinţele neexecutării pedepsei stabilite, prevăzute la art.67 din Codul de procedură penală. Astfel, potrivit art.67 alin. (22) CP, persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunităţii semnează în instanţa de judecată un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul sau, după caz, la comandantul unităţii militare. Potrivit alin.(3) al aceluiași articol, în caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunităţii, ea se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii. În acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 luni.

<u>Cu privire la măsura preventivă.</u>

69. Potrivit art.395 alin.(1) lit.5) Codul de procedură penală, în dispozitivul sentinţei de condamnare trebuie să fie arătată dispoziţia privitoare la măsura preventivă ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă.

70. Analizând materialele dosarului penal, la momentul emiterii sentinței, instanța statuează că inculpatul ***** nu se află sub imperiul vreunei măsurii preventive.

71. Întru asigurarea executării prezentei sentințe, instanța în conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.15) Codul de procedură penală, va dispune aplicarea măsurii preventive – obligarea de a nu părăsi țara în privința inculpatului ***** până la devenirea definitivă a prezentei sentințe.

72. În latura aplicării măsurii preventive în privința inculpatei instanța a luat în considerare că dreptul la liberă circulaţie este un drept fundamental şi asigurat tuturor persoanelor. Totodată atât legea naţională, cât şi legislaţia internaţională prevede situaţii când acest drept al persoanei poate fi limitat. Astfel instanţa de judecată ajunge la concluzia că obligarea de a nu părăsi țara a inculpatei este prevăzută de legislaţia în vigoare, este necesară într-o societate democratică pentru asigurarea executării sentinței, în cazul dat ingerinţa în dreptul la liberă circulație al inculpatei fiind proporțională cu circumstanțele cauzei şi necesară pentru asigurarea punerii în aplicare a pedepsei penale.

73. La capitolul măsurii preventive ce urmează a fi aplicată în privinţa inculpatului *****, instanţa ţine să menţioneze raţionamentele constatate de Curtea Europeană, care a apreciat că, după pronunţarea unei hotărâri de condamnare, privarea de libertate a unei persoane, chiar în timpul judecării propriului apel, este întemeiată pe cazul specificat în art.5§1 lit.a) din Convenţia europeană, neavând drept scop aducerea unei persoane în faţa autorităţii competente, după cum prevede art.5§1 lit.c).

***<u>Cheltuielile judiciare</u>*.**

74. În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.14) Codul procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiuni privind cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

75. În corespundere cu prevederile art.227 alin.(1) și (2) Codul de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele:1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală.

76. Art.228 Codul de procedură penală stipulează: (1) În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenţii procedurali, interpreţi, traducători, experţi, specialişti, reprezentanţii legali ai părţii vătămate, ai părţii civile: 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală şi în instanţă; 2) cheltuielile de cazare; 3) salariul mediu pentru toată perioada de

participare în procesul penal; 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acţiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanţei. (2) Organele, întreprinderile, instituţiile şi organizaţiile de stat sunt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanţei. (3) Expertului şi specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparţin şi care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. (4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligaţiilor, afară de cazurile cînd le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu. (5) Cheltuielile suportate de persoanele menţionate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărîri a organului de urmărire penală sau a instanţei în mărimea stabilită de legislaţia în vigoare.

77. Consecutiv, art.229 Codul de procedură penală stabilește că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. În cazul condamnării câtorva persoane în aceeași cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele. În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părții vătămate cu învinuitul, inculpatul, instanța de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părții vătămate, a învinuitului, inculpatului sau numai a uneia din părți. În caz de deces al condamnatului până la intrarea în vigoare a sentinței, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesorilor lui. În cazul condamnaţilor minori, pot fi obligaţi la achitarea cheltuielilor judiciare părinţii sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligaţiilor lor faţă de minor.

78. Urmare, instanța de judecată reține că la materialele cauzei penale a fost anexat raportul de expertiză judiciară nr. 202202P3283 din 08.02.2023, pentru întocmirea căruia s-a cheltuit suma de 448 lei. Având în vedere normele legale indicate supra, instanța de judecată consideră întemeiată cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului ***** în contul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime totală de **448 lei**.

79. Subsecvent instanța menţionează că, potrivit Legii nr. 316 din 22.12.2017 „pentru modificarea şi completarea unor acte legislative” în vigoare din 09.02.2017, au fost operate modificări la art. 143 Codul de procedură penală, potrivit cărora aliniatul (2)

al articolului 143 Codul de procedură penală a fost abrogat. În acest sens, instanţa reiterează că potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 a fost exclus art. 143 alin.(2) Codul de procedură penală, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat", prin urmare normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

80. Astfel, instanța raportând prevederile legale evidențiate supra, la materialele cauzei, consideră că plata cheltuielilor judiciare urmează a fi puse în sarcina inculpatului atâta timp cât vina acestuia este dovedită indubitabil, or, efectuarea expertizei a avut la geneză comportamentul infracțional al inculpatului.

Dispozitiv

81. În conformitate cu prevederile art. 80^1 Codul penal, art.364^1 Codul de Procedură Penală coroborat cu art.67 Codul Penal, art.227-229, art.389, art.392-395 Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

H o t ă r ă ș t e:

*******, născut la *****,** IDNP*****, domiciliat *****, cetăţean al Republicii Ucrainene, se recunoaşte vinovată în săvârșirea infracţiunii prevăzută de **art. 201^1 alin.(1) lit.a) Codul penal** al R. Moldova, se condamnă la **muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 130 (una sută treizeci) ore.**

În temeiul art. 67 alin. (3) Codul penal, se explică *******, născut la *****,** IDNP*****, domiciliat *****, că în caz de eschivare cu rea-voinţă de la munca neremunerată în folosul comunității, ea se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Condamnatul *******, născut la *****,** IDNP*****, domiciliat *****, se obligă să se prezinte în termen de 5 (cinci) zile de la data rămânerii definitive a sentinţei, la Biroul de Probațiune Ialoveni, în a cărui rază teritorială își are domiciliu.

Se aplică inculpatului/condamnatului *******, născut la *****,** IDNP*****, **măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi țara,** până când sentința va deveni definitivă.

Se încasează de la *******, născut la *****,** IDNP*****, domiciliat *****, în contul statului, cheltuielile judiciare în legătură cu efectuarea expertizei judiciare în cauza penală, în mărime totală de 448 (patru sute patruzeci și opt,00) lei.

Sentinţa cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile de la pronunțare, prin intermediul Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **Corina Albu**